

VECHTPLASSENGEBIED CRUCIAAL VOOR BEDREIGDE VOGELSOORTEN

Pieter Schut

Met veel tamtam heeft Vogelbescherming Nederland eind januari de nieuwe Rode Lijst van bedreigde en kwetsbare vogelsoorten in Nederland gepresenteerd. Dat gebeurde met een persconferentie in Den Haag en via het televisieprogramma Ja Natuurlijk. De conclusies zijn somber: op dit moment wordt één op de vijf vogelsoorten in ons land in z'n voortbestaan bedreigd. In ons werkgebied speelt het Vechtplassengebied een belangrijke rol voor een aantal van de 56 soorten die nu op de Rode Lijst voorkomen.

Vogelbescherming noemt de achteruitgang van soorten die in Nederland broeden "dramatisch". Een zuivere vergelijking met de vorige Rode Lijst leert, dat het aantal duidelijk sterk afgenomen vogelsoorten is gestegen van 27 tot 49. Dit beeld wordt vooral veroorzaakt door de voortschrijdende verdwijning van biotopen. Met een aantal concrete voorstellen, die aangeboden zijn aan staatssecretaris Gabor van Natuurbeheer, wil Vogelbescherming deze soorten uit de gevarenzone halen.

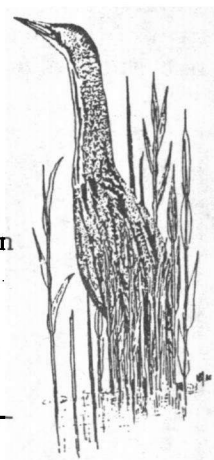
Negen soorten zijn nieuw op de Rode Lijst, waaronder Dodaars, Visdief, Snor en Groene specht.

Vogelbeschermers werken, ook in onze werkgroep, al op verschillende fronten om bedreigde en kwetsbare soorten te helpen. Voorbeelden zijn projecten voor Steenuil, Kerkuil en Oeverzwaluw. Ook weidevogels (de Grutto neemt duidelijk af) kunnen rekenen op hulp bij nestbescherming.

Een belangrijke rol voor vogels in nood spelen de waterrijke gebieden (wetlands). Moerasvogels hebben het moeilijk en dan uitgerekend soorten die in onze regio in het Vechtplassengebied (met name Ankeveense Plassen en Naardermeer) voorkomen of voorkwamen. Voorbeelden zijn Roerdomp, Woudaapje, Purperreiger, Krooneend, Zwarte stern en Grote karekiet, die sterk zijn afgenomen. Verder is de Snor duidelijk afgenomen, de Lepelaar is kwetsbaar (en uit ons werkgebied verdwenen als broedvogel). De Kwak is nog wel eens gezien in het laatste jaar in het Naardermeer, maar is als broedvogel zo goed als zeker verdwenen uit ons land.

Gelukkig zijn de wetlands in ons werkgebied niet meer in particuliere handen, maar vrijwel geheel bezit van Natuurmonumenten. Toch is het goed om plaatselijke en regionale overheden, vogelaars en andere geïnteresseerden nog eens op de kwetsbaarheid van dit gebied te wijzen, in het belang van moerasvogels. Voor sommige soorten is het Vechtplassengebied immers de enige plek waar ze nog voorkomen in Nederland.

Een kwetsbare soort als de Roerdomp gaat vooral achteruit als gevolg van grootschalige en intensieve rietexploitatie. De betekenis van overjarig riet voor deze soort om te nestelen is volledig uit het oog verloren. Ten behoeve van vogels van rietlanden moet, volgens Vogelbescherming, op zeer korte termijn de commerciële rietteelt in natuurgebieden gestaakt worden. Het moet worden vervangen door een beheer dat gericht is op het vergroten van de betekenis van rietlanden voor Rode Lijstsoorten.

ROERDOMP